

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

2. rujna 2021.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Direktiva 2011/98/EU – Prava radnika iz trećih zemalja
nositelja jedinstvene dozvole – Članak 12. – Pravo na jednako postupanje –
Socijalna sigurnost – Uredba (EZ) br. 883/2004 – Koordinacija sustava socijalne sigurnosti –
Članak 3. – Davanja za majčinstvo i očinstvo – Obiteljska davanja – Propis države članice kojim
se državljane trećih zemalja koji su nositelji jedinstvene dozvole isključuje iz prava na doplatak za
rođenje djeteta i roditeljsku naknadu”

U predmetu C-350/20,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Corte
costituzionale (Ustavni sud, Italija), odlukom od 8. srpnja 2020., koju je Sud zaprimio
30. srpnja 2020., u postupku

O. D.,

R. I. H. V.,

B. O.,

F. G.,

M. K. F. B.,

E. S.,

N. P.,

S. E. A.

protiv

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS),

uz sudjelovanje:

Presidenza del Consiglio dei Ministri,

SUD (veliko vijeće),

* Jezik postupka: talijanski

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, R. Silva de Lapuerta, potpredsjednica, A. Prechal, M. Vilaras, E. Regan, A. Kumin i N. Wahl, predsjednici vijeća, T. von Danwitz, C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, S. Rodin, L. S. Rossi, I. Jarukaitis (izvjestitelj) i N. Jääskinen, suci,

nezavisni odvjetnik: E. Tanchev,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za osobe O. D., R. I. H. V., B. O., F. G., M. K. F. B., E. S. i S. E. A., A. Guariso, L. Neri, R. Randellini, E. Fiorini i M. Nappi, *avvocati*,
- za osobu N. P., A. Andreoni i V. Angiolini, *avvocati*,
- za Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS), M. Sferrazza i V. Stumpo, *avvocati*,
- za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju P. Gentilija, *avvocato dello Stato*,
- za Europsku komisiju, C. Cattabriga i D. Martin, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 34. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), članka 3. stavka 1. točaka (b) i (j) Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL 2004., L 166, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 3., str. 160. i ispravak SL 2020., L 415, str. 88.) te članka 12. stavka 1. točke (e) Direktive 2011/98/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice te o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici (SL 2011., L 343, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5. svezak 6., str. 303.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru sporova između osoba O. D., R. I. H. V., B. O., F. G., M. K. F. B., E. S., N. P. i S. E. A., državljana trećih zemalja, nositelja jedinstvene dozvole, i Istituta Nazionale della Previdenza Sociale (INPS) (Nacionalni institut za socijalno osiguranje, Italija), u vezi s odbijanjem da im se dodijeli pravo na doplatu za rođenje djeteta i rodiljnu naknadu.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2011/98

3 Uvodne izjave 20., 24. i 31. Direktive 2011/98 glase:

„(20) Svi državljani trećih zemalja koji zakonito borave i rade u državama članicama trebaju uživati najmanje zajednički skup prava na temelju jednakog tretmana kao i državljani njihove države članice domaćina, bez obzira na početnu svrhu ili temelj primitka. Pravo na jednaki tretman u područjima navedenim u ovoj Direktivi ne treba dati samo onim državljanima trećih zemalja koji su primljeni u državu članicu na rad, nego i onima koji su primljeni u druge svrhe i koji su dobili pristup tržištu rada te države članice u skladu s odredbama Unije ili nacionalnog prava, uključujući članove obitelji radnika iz treće zemlje koji su primljeni u državu članicu u skladu s Direktivom Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji [(SL 2003., L 251, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 8., str. 70. i ispravci SL 2020., L 61, str. 32. i SL 2020., L 61, str. 33.)]; državljane trećih zemalja koji su primljeni na državno područje države članice u skladu s Direktivom Vijeća 2004/114/EZ od 13. prosinca 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih zemalja u svrhu studija, razmjene učenika, osposobljavanja bez naknade ili volonterstva [(SL 2004., L 375, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 12., str. 78.)]; i istraživače koji su primljeni u skladu s Direktivom Vijeća 2005/71/EZ od 12. listopada 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenog istraživanja [(SL 2005., L 289, str. 15.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 216.)].

[...]

(24) Radnici iz trećih zemalja trebaju uživati jednaki tretman u pogledu socijalne sigurnosti. Grane socijalne sigurnosti definirane su u [Uredbi br. 883/2004]. Odredbe ove Direktive o jednakom tretmanu koje se odnose na socijalnu sigurnost trebaju se primjenjivati i na radnike koji su primljeni u državu članicu izravno iz treće zemlje. [...]

[...]

(31) Ova Direktiva poštuje temeljna prava i slijedi načela prepoznata [Poveljom] u skladu s člankom 6. stavkom 1. UEU-a.”

4 Člankom 2. te direktive, naslovljenim „Definicije”, propisuje se:

„Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) ‚državljanin treće zemlje’ znači osoba koja nije građanin Unije u smislu članka 20. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- (b) ‚radnik iz treće zemlje’ znači državljani treće zemlje koji je primljen na državno područje države članice i koji zakonito boravi te mu je odobren rad u kontekstu plaćenog odnosa u toj državi članici u skladu s nacionalnim pravom ili praksom;

(c) ‚jedinstvena dozvola‘ znači boravišna dozvola koju su izdala tijela države članice kojom se državljaninu treće zemlje omogućuje zakonit boravak na njezinom državnom području za potrebe rada;

[...]”

5 U stavcima 1. i 2. članka 3. navedene direktive, naslovljenog „Područje primjene”, propisuje se:

„1. Ova se Direktiva primjenjuje na:

[...]

(b) državljane trećih zemalja koji su primljeni u državu članicu za potrebe koje se ne odnose na rad u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom, kojima je dopušten rad i koji imaju boravišnu dozvolu u skladu s Uredbom [Vijeća] (EZ) br. 1030/2002 [od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja (SL 2002., L 157, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 9., str. 207. i ispravak SL 2017., L 266, str. 22.)]; i

(c) državljane trećih zemalja koji su primljeni u državu članicu za potrebe rada u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom.

2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na državljane trećih zemalja:

[...]

(i) koji imaju dugotrajan boravak u skladu s Direktivom [Vijeća] 2003/109/EZ [od 25. studenoga 2003. o statusu državljanina trećih zemalja s dugotrajnim boravkom (SL 2004., L 16, str. 44.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 6., str. 41. i ispravak SL 2021., L 3, str. 41.)];

[...]”

6 U skladu s člankom 12. Direktive 2011/98, naslovljenim „Pravo na jednaki tretman”:

„1. Radnici iz trećih zemalja iz članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) uživaju jednaki tretman kao i državljani države članice u kojoj borave u pogledu:

[...]

(e) grana socijalne sigurnosti kako je definirano Uredbom [br. 883/2004];

[...]

2. Države članice mogu ograničiti jednaki tretman:

[...]

- (b) ograničavanjem prava dodijeljenih radnicima iz trećih zemalja na temelju točke (e) stavka 1., no ne ograničavaju takva prava radnicima iz trećih zemalja koji su u radnom odnosu ili koji su bili zaposleni najmanje šest mjeseci i koji su prijavljeni kao nezaposleni.

Osim toga, države članice mogu odlučiti da se točka (e) stavka 1. u pogledu obiteljskih naknada ne primjenjuje na državljane trećih zemalja kojima je odobren rad na državnom području države članice na razdoblje koje ne prelazi šest mjeseci, na državljane trećih zemalja koji su primljeni u svrhu studiranja ili na državljane trećih zemalja kojima je odobren rad na temelju vize;

[...]"

- 7 Člankom 16. stavkom 1. te direktive propisuje se:

„Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 25. prosinca 2013. Tekst tih odredaba odmah dostavljaju Komisiji.”

Uredba br. 883/2004

- 8 U skladu s člankom 1. točkom (z) Uredbe br. 883/2004, ‚obiteljsko davanje’ – u smislu te uredbe – znači sva davanja u naravi ili novčana davanja namijenjena podmirivanju obiteljskih troškova, isključujući predujmove davanja za uzdržavanje i posebne doplatke za rođenje i usvajanje djeteta spomenute u njezinu Prilogu I.

- 9 Člankom 3. stavkom 1. navedene uredbe predviđa se:

„Ova se Uredba primjenjuje na sve zakonodavstvo s obzirom na sljedeće grane socijalne sigurnosti:

[...]

(b) davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo;

[...]

(j) obiteljska davanja.”

- 10 Prilog I. Uredbi br. 883/2004, naslovljen „Predujmovi davanja za uzdržavanje i posebnih doplataka za rođenje i usvojenje djeteta”, u dijelu II. sadržava, popis posebnih doplataka za rođenje i usvojenje djeteta koji su navedeni po državama članicama. Talijanska Republika nikada nije bila navedena u tom dijelu II. Priloga I.

Talijansko pravo

- 11 Člankom 1. stavkom 125. legge n. 190 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge di stabilità 2015) (Zakon br. 190 o pravilima za sastavljanje godišnjeg i višegodišnjeg državnog proračuna (Zakon o stabilnosti iz 2015.)) od 23. prosinca 2014. (GURI br. 300 od 29. prosinca 2014., redoviti dodatak GURI-ju br. 99) (u daljnjem tekstu: Zakon br. 190/2014) uspostavlja se doplatak za rođenje djeteta (u daljnjem tekstu: doplatak za rođenje djeteta) za svako rođeno ili posvojeno dijete, koji se isplaćuje mjesečno, kako bi se poticao natalitet i „sudjelovalo u s tim povezanim troškovima”.

- 12 Tom se odredbom predviđa da se za svako dijete koje je rođeno ili posvojeno u razdoblju od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2017. odobrava doplatak u iznosu od 960 eura godišnje, koji se isplaćuje u mjesečnim obrocima počevši od mjeseca rođenja ili posvojenja dok dijete ne navrší tri godine života odnosno dok se ne navrší tri godine od dana kad je dijete postalo član kućanstva nakon posvojenja. Taj doplatak isplaćuje INPS pod uvjetom da je imovinsko stanje kućanstva čiji je član roditelj koji podnosi zahtjev za doplatak u skladu s određenom minimalnom vrijednosti pokazatelja odgovarajućeg imovinskog stanja (ISEE), koja se određuje u skladu s pravilima iz Decreta del Presidente del Consiglio dei ministri n. 159 – Regolamento concernente la revisione delle modalità di determinazione e i campi di applicazione dell'Indicatore della situazione economica equivalente (ISEE) (Uredba predsjednika Vijeća ministara br. 159 o reviziji metoda određivanja i područja primjene pokazatelja odgovarajućeg imovinskog stanja (ISEE)) od 5. prosinca 2013. (GURI br. 19 od 24. siječnja 2014.).
- 13 Člankom 1. stavkom 248. legge n. 205 – Bilancio di previsione dello Stato per l'anno finanziario 2018 e bilancio pluriennale per il triennio 2018-2020 (Zakon br. 205 o predviđenom državnom proračunu za financijsku godinu 2018. i višegodišnji proračun za trogodišnje razdoblje 2018. – 2020.) od 27. prosinca 2017. (GURI br. 302 od 29. prosinca 2017., redoviti dodatak GURI-ju br. 62) predviđa se da se doplatak za rođenje djeteta dodjeljuje za svako dijete koje je rođeno ili posvojeno u razdoblju od 1. siječnja 2018. od 31. prosinca 2018. za razdoblje od godine dana, dok dijete ne navrší godinu dana života odnosno dok se ne navrší godina dana od dana kad je dijete postalo član kućanstva nakon posvojenja.
- 14 Članak 23.c stavak 1. decreta legge n. 119 – Disposizioni urgenti in materia fiscale e finanziaria (Uredba sa zakonskom snagom br. 119 o hitnim odredbama u području oporezivanja i financija) od 23. listopada 2018. (GURI br. 247 od 23. listopada 2018.), koji je Zakonom br. 136 od 17. prosinca 2018. pretvoren u zakon, uz izmjene, proširuje pravo na doplatak za rođenje djeteta na svako dijete koje je rođeno ili posvojeno u razdoblju od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2019. dok dijete ne navrší godinu dana života odnosno dok se ne navrší godina dana od dana kad je dijete postalo član kućanstva nakon posvojenja te se njime predviđa povećanje od 20 % za svako sljedeće dijete.
- 15 Člankom 1. stavkom 340. legge n. 160 – Bilancio di previsione dello Stato per l'anno finanziario 2020 e bilancio pluriennale per il triennio 2020-2022 (Zakon br. 160 o predviđenom državnom proračunu za financijsku godinu 2020. i višegodišnji proračun za trogodišnje razdoblje 2020. – 2022.) od 27. prosinca 2019. (GURI br. 304 od 30. prosinca 2019., redoviti dodatak GURI-ju br. 45) još je prošireno pravo na doplatak za rođenje djeteta za svako dijete koje je rođeno ili posvojeno u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020. dok dijete ne navrší godinu dana života odnosno dok se ne navrší godina dana od dana kad je dijete postalo član kućanstva nakon posvojenja, pri čemu njegov iznos, međutim, varira ovisno o imovinskom stanju kućanstva, kako je definirano pokazateljem navedenim u točki 12. ove presude, te se povećava za 20 % za svako sljedeće dijete.
- 16 U skladu s člankom 1. stavkom 125. Zakona br. 190/2014, pravo na navedeni doplatak priznaje se talijanskim državljanima, državljanima drugih država članica i državljanima trećih zemalja koji imaju dozvolu boravka za osobe s dugotrajnim boravkom iz članka 9. decreta legislativo n. 286 – Testo unico delle disposizioni concernenti la disciplina dell'immigrazione e norme sulla condizione dello straniero (Zakonodavna uredba br. 286 o pročišćenom tekstu odredbi koje uređuju useljavanje i status stranaca) od 25. srpnja 1998. (GURI br. 191 od 18. kolovoza 1998., redoviti dodatak GURI-ju br. 139.) i borave u Italiji.

- 17 Člankom 74. decreta legislativo n. 151 – Testo unico delle disposizioni legislative in materia di tutela e sostegno della maternità e della paternità, a norma dell'articolo 15 della legge 8 marzo 2000, n. 53 (Zakonodavna uredba br. 151 o pročišćenom tekstu o zaštiti i potpori majčinstva i očinstva, primjenom članka 15. Zakona br. 53 od 8. ožujka 2000.) od 26. ožujka 2001. (GURI br. 96 od 26. travnja 2001., redoviti dodatak GURI-ju br. 93) pravo na rodiljnu naknadu (u daljnjem tekstu: rodiljna naknada) odobrava se za svako dijete koje je rođeno nakon 1. siječnja 2001. ili za svakog maloljetnika koji se udomljava prije posvojenja odnosno koji se posvaja bez udomljavanja ženama koje borave u Italiji, a državljanke su te države članice ili druge države članice Unije odnosno imaju dozvolu boravka za osobe s dugotrajnim boravkom. Ta naknada dodjeljuje se ženama koje nemaju pravo na naknadu za majčinstvo koja je povezana s radnim odnosima zaposlenih ili samozaposlenih osoba ili s obavljanjem slobodnog zanimanja i pod uvjetom da kućanstvo ne posjeduje financijska sredstva veća od određenog iznosa, koji se računa na temelju pokazatelja imovinskog stanja (ISE), navedenog u decretu legislativo n. 109 – Definizioni di criteri unificati di valutazione della situazione economica dei soggetti che richiedono prestazioni sociali agevolate, a norma dell'articolo 59, comma 51, della legge 27 dicembre 1997, n. 449 (Zakonodavna uredba br. 109 o definicijama jedinstvenih kriterija za procjenu imovinskog stanja subjekata podnositelja zahtjeva za subvencionirane socijalne naknade, u skladu s člankom 59. stavkom 51. Zakona br. 449 od 27. prosinca 1997.) od 31. ožujka 1998. (GURI br. 90 od 18. travnja 1998.).
- 18 Direktiva 2011/98 prenesena je u unutarnje pravo decretom legislativo n. 40 – Attuazione della direttiva 2011/98/UE relativa a una procedura unica di domanda per il rilascio di un permesso unico che consente ai cittadini di Paesi terzi di soggiornare e lavorare nel territorio di uno Stato membro e a un insieme comune di diritti per i lavoratori di Paesi terzi che soggiornano regolarmente in uno Stato membro (Zakonodavna uredba br. 40 o prenošenju Direktive 2011/98) od 4. ožujka 2014. (GURI br. 68 od 22. ožujka 2014.), kojim je uspostavljena „jedinstvena dozvola za rad”.

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 19 Državljanima trećih zemalja koji zakonito borave u Italiji i koji su samo nositelji jedinstvene radne dozvole predviđene Zakonodavnom uredbom br. 40 o prenošenju Direktive 2011/98 INPS je odbio pravo na doplatu za rođenje djeteta jer nemaju status osobe s dugotrajnim boravkom. Prvostupanjski sudovi, pred kojima su osporavali to odbijanje, prihvatili su njihove zahtjeve primijenivši načelo jednakog postupanja iz članka 12. stavka 1. točke (e) Direktive 2011/98.
- 20 Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud, Italija), koji mora odlučiti o žalbama podnesenima protiv odluka više žalbenih sudova, smatrao je da se tim sustavom doplatka za rođenje djeteta krši više odredbi talijanskog Ustava, u vezi s člancima 20., 21., 24., 33. i 34. Povelje, te je Corteu costituzionale (Ustavni sud, Italija) podnio pitanja o ustavnosti članka 1. stavka 125. Zakona br. 190/2014, u dijelu u kojem se dodjela doplatka za rođenje djeteta državljanima trećih zemalja uvjetuje time da oni imaju status osobe s dugotrajnim boravkom.
- 21 Pred Corteom costituzionale (Ustavni sud) tužitelji odnosno žalitelji u nižestupanjskim postupcima zahtijevali su da se utvrdi da je odredba o kojoj je riječ neustavna i tvrdili su da je ona također protivna članku 12. Direktive 2011/98. S druge strane, INPS, kao tuženik odnosno druga stranka u nižestupanjskim postupcima, zahtijeva da se odbiju pitanja neustavnosti tvrdeći da je doplata za rođenje djeteta po svojoj naravi nagrada, koja ne ulazi u područje socijalne sigurnosti i koja nije namijenjena zadovoljenju primarnih i hitnih potreba osoba. Dodaje da ta direktiva

državama članicama daje diskrecijsku ovlast da iz prava na davanja u pitanju isključe državljane trećih zemalja koji nemaju status osobe s dugotrajnim boravkom, uzimajući u obzir ograničenja raspoloživih financijskih sredstava. Presidente del Consiglio dei Ministri (predsjednik Vijeća ministara, Italija), kao intervenijent u nižestupanjskim postupcima, zahtijeva da se pitanja ustavnosti odbace kao nedopuštena ili, podredno, odbiju kao očito neosnovana. Tvrdi da doplatak za rođenje djeteta nije namijenjen zadovoljavanju osnovnih potreba osoba i da, i prema pravu Unije, samo status osobe s dugotrajnim boravkom omogućava puno izjednačavanje državljanina treće zemlje s građaninom Unije u pogledu socijalnih davanja.

- 22 Zbog istih razloga kao što su to oni koji se odnose na doplatak za rođenje djeteta, Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) sudu koji je uputio zahtjev također je uputio pitanje ustavnosti članka 74. Zakonodavne uredbe br. 151 od 26. ožujka 2001. o rodiljnoj naknadi. Pred sudom koji je uputio zahtjev tužitelji odnosno žalitelji u nižestupanjskim postupcima zahtijevaju da se utvrdi neustavnost te odredbe, dok predsjednik Vijeća ministara zahtijeva da se pitanje ustavnosti odbaci kao nedopušteno ili, podredno, odbije kao očito neosnovano.
- 23 U prilog svojem zahtjevu za prethodnu odluku sud koji ga je uputio izlaže, među ostalim, da je nadležan za odlučivanje o mogućoj suprotnosti nacionalnih odredbi s pravima i načelima zajamčenima Poveljom. Taj sud navodi da se, kada mu se uputi zahtjev za prethodnu odluku o pitanju ustavnosti koje se odnosi na ta prava i ta načela, ne može osloboditi obveze provjere povređuju li se odredbom o kojoj je riječ istodobno ustavna prava i načela i ona zajamčena Poveljom, s obzirom na to da su jamstva predviđena talijanskim Ustavom nadopunjena onima zajamčenima Poveljom. Kao nacionalni sud u smislu članka 267. UFEU-a, on upućuje zahtjev za prethodnu odluku Sudu u svim slučajevima u kojima je to potrebno za razjašnjenje značenja i učinaka odredbi Povelje te može, nakon te ocjene, utvrditi neustavnost osporavane odredbe, uklanjajući je tako iz nacionalnog pravnog poretka s učincima *erga omnes*.
- 24 Sud koji je uputio zahtjev smatra da su ustavna prava i načela koja spominje Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) i ona koja su zajamčena Poveljom i obogaćena sekundarnim pravom neodvojivo povezana i usklađena te da se dopunjuju, kao i da zabranu proizvoljne diskriminacije i zaštitu majčinstva i djece, koje osigurava talijanski Ustav, treba tumačiti s obzirom na obvezujuće naznake koje daje pravo Unije.
- 25 Pozivajući se na članak 12. Direktive 2011/98 i sudsku praksu Suda, sud koji je uputio zahtjev navodi da mora ispitati pravo na jednako postupanje u odnosu na grane socijalne sigurnosti, kako su definirane Uredbom br. 883/2004, te pojašnjava da prilikom uvođenja sustava jedinstvene dozvole Talijanska Republika nije izričito iskoristila mogućnost uvođenja odstupanja predviđenih tom direktivom. On smatra nužnim, prije odlučivanja o pitanjima ustavnosti koja je postavio Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud), postaviti Sudu pitanje o tumačenju odredbi prava Unije koje utječu na odgovor koji treba dati na ta pitanja.
- 26 U tom pogledu ističe da doplatak za rođenje djeteta, osobito zbog znatnih izmjena u njegovu uređenju posljednjih godina, sadržava nove aspekte u odnosu na obiteljska davanja koja je Sud već ispitao. U tom pogledu ističe da, iako je taj doplatak povezan s objektivnim kriterijima definiranim zakonom i iako je uključen u kategoriju davanja iz sustava socijalne sigurnosti, on ipak ima više funkcija koje bi mogle dovesti u pitanje njegovu kvalifikaciju kao obiteljskog davanja.
- 27 S jedne strane, doplatak za rođenje djeteta ima funkciju nagrade kojom se potiče natalitet, pri čemu je taj cilj potvrđen razvojem sustava kojim se uvodi univerzalno davanje koje se povećava za svako sljedeće dijete. S druge strane, čini se da članak 1. stavak 125. Zakona br. 190/2014, u

svojoj prvotnoj verziji, uvjetujući dodjelu tog doplatka visinom dohotka, priznaje relevantnost ugroženosti obitelji koja je korisnik doplatka. Stoga je cilj navedenog doplatka također podržati kućanstva u osjetljivoj financijskoj situaciji i osigurati maloljetnicima osnovnu skrb. Taj cilj potvrđen je nedavnim zakonodavnim izmjenama kojima je, usto što je na temelju tih izmjena doplatak za rođenje djeteta postao univerzalna mjera socijalnog osiguranja, prilagođen njegov iznos s obzirom na različite pragove dohotka i, prema tome, različite razine potreba.

- 28 Osim toga, sud koji je uputio zahtjev pita se treba li rodiljnu naknadu uključiti u davanja zajamčena člankom 34. Povelje, s obzirom na sekundarno pravo koje ima za cilj osigurati zajednički skup prava svim državljanima trećih zemalja koji zakonito borave i rade u državama članicama na temelju jednakog postupanja kao prema državljanima države članice domaćina.
- 29 U tim je okolnostima Corte costituzionale (Ustavni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Treba li članak 34. [Povelje] tumačiti na način da su njegovim područjem primjene obuhvaćeni naknada za rođenje djeteta i davanje za majčinstvo na temelju članka 3. stavka 1. točki (b) i (j) Uredbe [br. 883/2004], na koje upućuje članak 12. stavak 1. točka (e) [Direktive 2011/98], i treba li stoga pravo Unije tumačiti na način da ne dopušta nacionalni propis kojim se na strance koji imaju jedinstvenu dozvolu iz navedene direktive ne proširuje pravo na prethodno navedena davanja, koja se već priznaju strancima koji imaju dozvolu za dugotrajan boravak u [Uniji]?”

Postupak pred Sudom

- 30 Sud koji je uputio zahtjev zatražio je da Sud o ovom predmetu odluči u ubrzanom postupku, primjenom članka 105. stavka 1. svojeg Poslovnika.
- 31 U prilog svojem zahtjevu ističe da o pitanju koje je postavljeno u okviru ovog zahtjeva talijanski sudovi uvelike raspravljaju, što bi moglo dovesti do mnogobrojnih zahtjeva za prethodnu odluku pred Sudom. Naime, opseg spora koji se odnosi na to pitanje doveo je do nesigurnosti u tumačenju prava Unije između, s jedne strane, uprave nadležne za dodjelu naknada o kojima je riječ i, s druge strane, talijanskih sudova jer samo oni pripisuju izravan učinak članku 12. Direktive 2011/98.
- 32 Iz članka 105. stavka 1. Poslovnika proizlazi da na zahtjev suda koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku ili, iznimno, po službenoj dužnosti, predsjednik Suda može, kad priroda predmeta zahtijeva postupanje u kratkim rokovima, nakon što sasluša suca izvjestitelja i nezavisnog odvjetnika, odlučiti da se o tom zahtjevu, iznimno od odredbi navedenog Poslovnika, odluči u ubrzanom postupku.
- 33 U ovom slučaju predsjednik Suda 17. rujna 2020. odlučio je, nakon što je saslušao suca izvjestitelja i nezavisnog odvjetnika, odbiti zahtjev suda koji je uputio zahtjev naveden u točki 30. ove presude jer nisu ispunjeni uvjeti za njegovo prihvatanje, a osobito postojanje iznimnih okolnosti.
- 34 Naime, s jedne strane, iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da značajan broj osoba ili pravnih situacija na koje će se možda odnositi odluka koju sud koji je uputio zahtjev mora donijeti nakon što je pred Sudom pokrenuo postupak za prethodnu odluku ne može, kao takav, predstavljati

iznimnu okolnost koja opravdava korištenje ubrzanog postupka (presuda od 8. prosinca 2020., Staatsanwaltschaft Wien (Krivotvoreni bankovni nalozi za plaćanje), C-584/19, EU:C:2020:1002, t. 36.).

- 35 S druge strane, Sud je presudio da potreba za ujednačavanjem različite nacionalne sudske prakse, premda je legitimna, ne može sama po sebi biti dovoljna da opravda korištenje ubrzanog postupka (vidjeti u tom smislu rješenje predsjednika Suda od 30. travnja 2018., Oro Efectivo, C-185/18, neobjavljeno, EU:C:2018:298, t. 17.).
- 36 U skladu s člankom 16. trećim stavkom Statuta Suda Europske unije, Talijanska Republika zatražila je od Suda da o ovom predmetu odluči u velikom vijeću.

O prethodnom pitanju

Dopuštenost prethodnog pitanja u dijelu u kojem se odnosi na rodiljnu naknadu

- 37 Komisija izražava sumnje u pogledu dopuštenosti pitanja u dijelu u kojem se odnosi na rodiljnu naknadu, s obzirom na to da je Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud), kada je pokrenuo postupak pred sudom koji je uputio zahtjev, Corteom costituzionale (Ustavni sud), precizirao da su činjenice iz glavnog postupka nastale prije 25. prosinca 2013., kada je istekao rok za prenošenje Direktive 2011/98 predviđen njezinim člankom 16. stavkom 1. S druge strane, talijanska vlada dvoji o tome jesu li tužitelji iz glavnog postupka nositelji jedinstvene radne dozvole, ističući da oni očito imaju dozvolu boravka po drugoj osnovi. Napominje, među ostalim, da je taj doplatak rezerviran za osobe koje se ne mogu okvalificirati kao „radnici”. Članak 12. stavak 1. Direktive 2011/98 primjenjuje se pak samo na državljane trećih zemalja koji imaju takvo svojstvo.
- 38 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je, u okviru suradnje između Suda i nacionalnih sudova koja je određena člankom 267. UFEU-a, isključivo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak i koji mora preuzeti odgovornost za sudsku odluku koja će biti donesena da, uvažavajući posebnosti predmeta, ocijeni nužnost prethodne odluke za donošenje svoje presude i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu. Posljedično, ako se postavljena pitanja odnose na tumačenje prava Unije, Sud načelno mora donijeti odluku (presuda od 13. studenoga 2018., Čepelnik, C-33/17, EU:C:2018:896, t. 20.).
- 39 Iz toga slijedi da pitanja o tumačenju prava Unije koja nacionalni sud uputi u pravnom i činjeničnom okviru koji utvrđuje pod vlastitom odgovornošću i čiju točnost Sud nije dužan provjeravati uživaju presumpciju relevantnosti. Sud može odbiti odlučivati o zahtjevu za prethodnu odluku koji je uputio nacionalni sud samo ako je očito da zatraženo tumačenje prava Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom spora u glavnom postupku, ako je problem hipotetski ili ako Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima da bi se mogao dati koristan odgovor na upućena pitanja (presuda od 13. studenoga 2018., Čepelnik, C-33/17, EU:C:2018:896, t. 21.).
- 40 U ovom je slučaju točno da se pojedinci ne mogu pozivati na direktivu za činjenice koje su nastale prije njezina prenošenja kako bi se izuzele iz primjene već postojeće nacionalne odredbe koje su protivne toj direktivi (vidjeti u tom smislu presudu od 5. veljače 2004., Rieser Internationale Transporte, C-157/02, EU:C:2004:76, t. 67. i 68. i navedenu sudsku praksu). Međutim, valja istaknuti da sud koji je uputio zahtjev nije sud koji treba sam odlučiti o glavnim postupcima, nego

ustavni sud kojemu je upućeno isključivo pravno pitanje, neovisno o činjenicama iznesenima pred sudom koji odlučuje o meritumu, pitanje na koje mora odgovoriti i s obzirom na nacionalna pravna pravila i na pravna pravila Unije, kako bi donio – ne samo sudu koji je njemu uputio zahtjev nego i svim talijanskim sudovima – odluku s učinkom *erga omnes*, koju će ti sudovi morati primjenjivati u svim relevantnim sporovima koji se mogu pred njima pokrenuti. U tim okolnostima tumačenje prava Unije koje je zatražio sud koji je uputio zahtjev povezano je s predmetom spora koji se pred njim vodi, a koji se odnosi isključivo na ustavnost nacionalnih odredbi u odnosu na nacionalno ustavno pravo u vezi s pravom Unije.

- 41 Usto, pitanje primjenjuje li se članak 12. stavak 1. Direktive 2011/98 samo na državljane trećih zemalja koji imaju dozvolu boravka u državi članici domaćinu za potrebe rada ili, nasuprot tomu, ta odredba obuhvaća i državljane trećih zemalja koji imaju dozvolu boravka u svrhe različite od zaposlenja i kojima je dopušten rad u toj državi članici odnosi se na tumačenje te direktive, a stoga i na meritum ovog predmeta.
- 42 Iz toga slijedi da je to pitanje dopušteno, uključujući u dijelu u kojem se odnosi na rodiljnu naknadu.

Meritum

- 43 Sud koji je uputio zahtjev pita Sud o tumačenju članka 34. Povelje kako bi saznao jesu li doplatak za rođenje djeteta i rodiljna naknada obuhvaćeni područjem primjene tog članka i protivi li se članku 12. stavku 1. točki (e) Direktive 2011/98 nacionalni propis koji isključuje državljane trećih zemalja koji su nositelji jedinstvene dozvole u smislu članka 2. točke (c) te direktive iz prava na te naknade.
- 44 Valja primijetiti da, u skladu s člankom 34. stavkom 1. Povelje, Unija priznaje i poštuje pravo na pristup davanjima iz sustava socijalne sigurnosti i socijalnim službama koje pružaju zaštitu u slučajevima poput majčinstva, bolesti, nesreća na radu, ovisnosti ili starosti te u slučaju gubitka posla, u skladu s pravilima utvrđenima pravom Unije te nacionalnim zakonodavstvima i praksom. Usto, prema članku 34. stavku 2. Povelje, svatko tko zakonito boravi i tko zakonito mijenja boravište u Uniji ima pravo na davanja iz sustava socijalne sigurnosti i socijalne povlastice u skladu s pravom Unije te nacionalnim zakonodavstvima i praksom.
- 45 Osim toga, člankom 12. stavkom 1. točkom (e) Direktive 2011/98, koji, kao što se to navodi u njezinoj uvodnoj izjavi 31., poštuje temeljna prava i slijedi načela prepoznata Poveljom, predviđa se da radnici iz trećih zemalja iz članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) te direktive uživaju jednak tretman kao i državljani države članice u kojoj borave u pogledu grana socijalne sigurnosti, kako su definirane Uredbom br. 883/2004.
- 46 Stoga valja utvrditi da tim upućivanjem na Uredbu br. 883/2004 članak 12. stavak 1. točka (e) Direktive 2011/98 konkretizira pravo na pristup davanjima iz sustava socijalne sigurnosti, predviđeno u članku 34. stavcima 1. i 2. Povelje.
- 47 Međutim, iz sudske prakse Suda proizlazi da, prilikom usvajanja mjera što ulaze u područje primjene pojedine direktive koja konkretizira neko temeljno pravo predviđeno Poveljom, države članice moraju djelovati uz poštovanje te direktive (vidjeti u tom smislu presudu od 11. studenoga 2014., Schmitzer, C-530/13, EU:C:2014:2359, t. 23. i navedenu sudsku praksu). Iz toga slijedi da postavljeno pitanje valja ispitati s obzirom na Direktivu 2011/98. Područje primjene članka 12. stavka 1. točke (e) te direktive određeno je Uredbom br. 883/2004.

- 48 Također valja utvrditi da se članak 12. stavak 1. Direktive 2011/98 primjenjuje i na državljane trećih zemalja koji su primljeni u državu članicu za potrebe rada u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom i na državljane trećih zemalja koji su primljeni u državu članicu za potrebe koje se ne odnose na rad u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom, a kojima je dopušten rad i koji imaju dozvolu boravka u skladu s Uredbom br. 1030/2002.
- 49 Kao što to proizlazi iz uvodne izjave 20. te direktive, ta odredba ne samo da jamči jednako postupanje nositeljima jedinstvene radne dozvole nego se primjenjuje i na nositelje dozvole boravka u svrhe različite od zaposlenja kojima je dopušten rad u državi članici domaćinu.
- 50 U tim okolnostima valja smatrati da svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 12. stavak 1. točku (e) Direktive 2011/98 tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis koji državljane trećih zemalja iz članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) te direktive isključuje iz prava na doplatu za rođenje djeteta i rodiljnu naknadu, koji su predviđeni tim propisom.
- 51 Uzimajući u obzir činjenicu da, kao što je to navedeno u točki 45. ove presude i kao što to proizlazi iz uvodne izjave 24. Direktive 2011/98, kako bi se moglo ostvariti pravo na jednako postupanje predviđeno u članku 12. stavku 1. točki (e) te direktive, davanja u pitanju moraju biti obuhvaćena granama socijalne sigurnosti, kako su definirane Uredbom br. 883/2004, valja, kako bi se odgovorilo na to pitanje, ispitati jesu li doplatak za rođenje djeteta i rodiljna naknada davanja obuhvaćena granama socijalne sigurnosti navedenima u članku 3. stavku 1. te uredbe.
- 52 U tom pogledu valja podsjetiti na to da se, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, kad je riječ o razlikovanju između davanja koja ulaze u područje primjene Uredbe br. 883/2004 i onih koja su iz njega isključena, ono u biti temelji na sastavnim elementima svakog davanja, osobito ciljevima i uvjetima njegove dodjele, a ne na činjenici da se nacionalnim zakonodavstvom određeno davanje smatra davanjem iz sustava socijalne sigurnosti (presude od 21. lipnja 2017., Martinez Silva, C-449/16, EU:C:2017:485, t. 20. i navedena sudska praksa i od 2. travnja 2020., Caisse pour l'avenir des enfants (Dijete bračnog druga pograničnog radnika), C-802/18, EU:C:2020:269, t. 35. i navedena sudska praksa).
- 53 Sud je više puta presudio da se davanje može smatrati davanjem iz sustava socijalne sigurnosti ako je, s jedne strane, dodijeljeno korisnicima na temelju zakonom definirane situacije, a ne na temelju pojedinačne i diskrecijske ocjene osobnih potreba, te ako se, s druge strane, odnosi na jedan od rizika izričito navedenih u članku 3. stavku 1. Uredbe br. 883/2004 (presude od 21. lipnja 2017., Martinez Silva, C-449/16, EU:C:2017:485, t. 20. i navedena sudska praksa i od 2. travnja 2020., Caisse pour l'avenir des enfants (Dijete bračnog druga pograničnog radnika), C-802/18, EU:C:2020:269, t. 36. i navedena sudska praksa).
- 54 Tako je, u odnosu na prvi uvjet iz prethodne točke ove presude, Sud presudio da davanja koja se automatski priznaju obiteljima koje ispunjavaju određene objektivne kriterije, posebno u pogledu svoje veličine, prihoda i kapitalnih resursa, bez ikakve pojedinačne i diskrecijske ocjene osobnih potreba, i čiji je cilj kompenzirati obiteljske troškove treba smatrati davanjima iz sustava socijalne sigurnosti (presude od 21. lipnja 2017., Martinez Silva, C-449/16, EU:C:2017:485, t. 22. i navedena sudska praksa i od 2. travnja 2020., Caisse pour l'avenir des enfants (Dijete bračnog druga pograničnog radnika), C-802/18, EU:C:2020:269, t. 37.).
- 55 Usto, valja podsjetiti na to da je, kad je riječ o tom uvjetu, Sud presudio da, u odnosu na davanja čija se dodjela odobrava ili odbija ili čiji se iznos izračunava s obzirom na korisnikove dohotke, odobravanje takvih davanja ne ovisi o pojedinačnoj ocjeni osobnih potreba podnositelja zahtjeva

ako je riječ o objektivnom i zakonom utvrđenom kriteriju koji daje pravo na to davanje, pri čemu nadležno tijelo ne može uzimati u obzir ostale osobne okolnosti (presuda od 12. ožujka 2020., Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle, C-769/18, EU:C:2020:203, t. 28. i navedena sudska praksa).

- 56 Sud je nadalje pojasnio da je, kako bi se smatralo da navedeni uvjet nije ispunjen, potrebno da se diskrecijski karakter ocjene osobnih potreba korisnika davanja koju daje nadležno tijelo prije svega odnosi na stjecanje prava na to davanje. Ova razmatranja vrijede, *mutatis mutandis*, i u pogledu individualnog karaktera ocjene osobnih potreba korisnika davanja koju daje nadležno tijelo (presuda od 12. ožujka 2020., Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle, C-769/18, EU:C:2020:203, t. 29. i navedena sudska praksa).
- 57 Što se tiče odgovora na pitanje je li određeno davanje obuhvaćeno obiteljskim davanjima iz članka 3. stavka 1. točke (j) Uredbe br. 883/2004, valja utvrditi da, u skladu s njezinim člankom 1. točkom (z), izraz „obiteljsko davanje” znači sva davanja u naravi ili novčana davanja namijenjena podmirivanju obiteljskih troškova, isključujući predujmove davanja za uzdržavanje i posebne doplatke za rođenje i posvojenje djeteta spomenute u Prilogu I. toj uredbi. Sud je presudio da se izraz „podmirivanje obiteljskih troškova” mora tumačiti na način da se osobito odnosi na javni doprinos obiteljskom proračunu čija je namjena olakšanje troškova uzdržavanja djece (presuda od 2. travnja 2020., Caisse pour l'avenir des enfants (Dijete bračnog druga pograničnog radnika), C-802/18, EU:C:2020:269, t. 38. i navedena sudska praksa).
- 58 U ovom slučaju, što se tiče doplatka za rođenje djeteta, iz elemenata koje je dostavio sud koji je uputio zahtjev i koji su navedeni u točkama 11. do 16. kao i u točkama 26. i 27. ove presude proizlazi, s jedne strane, da se on dodjeljuje za svako dijete koje je rođeno ili posvojeno, a čiji roditelji borave u Italiji i imaju talijansko državljanstvo ili su državljani države članice Europske unije ili imaju status osobe s dugotrajnim boravkom. Prvotno dodijeljen kućanstvima čija sredstva nisu prelazila određenu gornju granicu utvrđenu zakonom, taj je doplatk potom proširen na sva kućanstva, neovisno o sredstvima kojima raspolažu, dok o sredstvima kućanstva sada ovisi njegov iznos, koji se uvećava za 20 % za svako sljedeće dijete. Stoga je razvidno da se to davanje automatski dodjeljuje kućanstvima koja ispunjavaju određene zakonom definirane objektivne kriterije, bez ikakve pojedinačne i diskrecijske ocjene osobnih potreba podnositelja zahtjeva. Konkretno, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da je prvotno dodjeljivanje doplatka za rođenje djeteta bilo odobreno ili odbijeno uzimajući u obzir sredstva kućanstva čiji je član bio roditelj koji je podnio zahtjev, na temelju objektivnog i zakonski utvrđenog kriterija, odnosno na temelju pokazatelja odgovarajućeg imovinskog stanja, a da pritom nadležno tijelo nije moglo uzeti u obzir druge osobne okolnosti. Nakon toga doplatk za rođenje djeteta dodjeljivao se neovisno o razini sredstava kućanstva, pri čemu je, međutim, pojašnjeno da se njegov stvarni iznos u biti izračunava na temelju tog pokazatelja.
- 59 S druge strane, doplatk za rođenje djeteta sastoji se od novčanog iznosa koji INPS mjesečno plaća svojim korisnicima i osobito ima za cilj pridonijeti troškovima koji proizlaze iz rođenja ili posvojenja djeteta. Stoga je riječ o novčanom davanju u obliku javnog doprinosa obiteljskom proračunu koje je osobito namijenjeno olakšavanju troškova koji proizlaze iz uzdržavanja tek rođenog ili posvojenog djeteta, u smislu sudske prakse iz točke 57. ove presude. Usto, budući da Talijanska Republika nikad nije navedena, kao što je to spomenuto u točki 10. ove presude, u dijelu II. Priloga I. Uredbi br. 883/2004, koji se odnosi na posebne doplatke za rođenje i usvojenje djeteta, doplatk za rođenje djeteta o kojem je riječ u glavnom postupku nije obuhvaćen područjem primjene tog priloga te se stoga, s obzirom na navedeni prilog, ne može isključiti iz pojma „obiteljska davanja” u smislu sudske prakse navedene u točki 57. ove presude.

- 60 Iz toga slijedi da doplatak za rođenje djeteta predstavlja obiteljsko davanje, u smislu članka 3. stavka 1. točke (j) Uredbe br. 883/2004. U tom je pogledu nebitno to što taj doplatak ima dvostruku funkciju, odnosno, kao što to navodi sud koji je uputio zahtjev, istodobno ima funkciju doprinosa troškovima koji proizlaze iz rođenja ili posvojenja djeteta i funkciju nagrade kojom se potiče natalitet, s obzirom na to da se jedna od tih funkcija odnosi na granu socijalne sigurnosti iz te odredbe (vidjeti u tom smislu presude od 16. srpnja 1992., Hughes, C-78/91, EU:C:1992:331, t. 19. i 20. i od 15. ožujka 2001., Offermanns, C-85/99, EU:C:2001:166, t. 45.).
- 61 Što se tiče rodiljne naknade, iz elemenata koje je dostavio sud koji je uputio zahtjev i koji su navedeni u točki 17. ove presude proizlazi da se ona dodjeljuje za svako dijete koje je rođeno ili posvojeno ili za svakog maloljetnika koji se udomljava prije posvojenja ženama koje borave u Italiji, a državljanke su Talijanske Republike ili druge države članice ili imaju status osobe s dugotrajnim boravkom, pod uvjetom da ne primaju naknadu za majčinstvo koja je povezana s radnim odnosima zaposlenih ili samozaposlenih osoba ili s obavljanjem slobodnog zanimanja i da kućanstvo čija je majka članica ne posjeduje financijska sredstva veća od određenog iznosa.
- 62 Stoga je razvidno da se, s jedne strane, rodiljna naknada automatski dodjeljuju majkama koje ispunjavaju određene zakonom definirane objektivne kriterije, bez ikakve pojedinačne i diskrecijske ocjene osobnih potreba zainteresirane osobe. Konkretno, rodiljna naknada odobrava se ili odbija uzimajući u obzir, osim nepostojanja naknade za majčinstvo povezane s radnim odnosom ili obavljanjem slobodnog zanimanja, sredstva kućanstva čija je majka članica na temelju objektivnog i zakonski definiranog kriterija, odnosno pokazatelja imovinskog stanja, pri čemu nadležno tijelo ne može uzeti u obzir druge osobne okolnosti. S druge strane, odnosi se na granu socijalne sigurnosti iz članka 3. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 883/2004.
- 63 Iz toga slijedi da su doplatak za rođenje djeteta i rodiljna naknada obuhvaćeni granama socijalne sigurnosti u odnosu na koje državljani trećih zemalja iz članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) Direktive 2011/98 imaju pravo na jednako postupanje predviđeno člankom 12. stavkom 1. točkom (e) te direktive.
- 64 Osim toga, valja istaknuti da, kao što to navodi sud koji je uputio zahtjev, Talijanska Republika nije iskoristila mogućnost ponuđenu državama članicama da ograniče jednako postupanje kako je to predviđeno u članku 12. stavku 2. točki (b) Direktive 2011/98.
- 65 Stoga valja smatrati da nacionalni propis koji državljane trećih zemalja iz članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) Direktive 2011/98 isključuje iz prava na doplatak za rođenje djeteta i rodiljnu naknadu nije u skladu s člankom 12. stavkom 1. točkom (e) te direktive.
- 66 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 12. stavak 1. točku (e) Direktive 2011/98 treba tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis koji državljane trećih zemalja iz članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) te direktive isključuje iz prava na doplatak za rođenje djeteta i rodiljnu naknadu, koji su predviđeni tim propisom.

Troškovi

- 67 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

Članak 12. stavak 1. točku (e) Direktive 2011/98/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice te o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici treba tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis koji državljane trećih zemalja iz članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) te direktive isključuje iz prava na doplatak za rođenje djeteta i rodiljnu naknadu, koji su predviđeni tim propisom.

Potpisi